

Expertisebijeenkomst Platform Mantelzorg Amsterdam (PMA)

19/11/24 bij Cliëntenbelang Amsterdam, Jacob Bontiusplaats 9, 1018 LL Amsterdam

Anke van Beckhoven	Mantelzorger en blogger voor mantelzorgelijk.nl. Doel onder meer veronderstellingen en mythes over mantelzorg beschouwen en doorprikken. Manifest geschreven. Relatie mantelzorg en betaald werk boeit haar. Zelf is zij jarenlang mantelzorger geweest.
Brigitte Lambrechts	Manager bij MEE (per 1-1-2025 MEE Dichtbij)
Demet Alpinar	Stedelijk netwerkmanager 'Vrijwillige inzet en mantelzorg'. Zij heeft de opdracht om binnen enkele maanden een plan aan te leveren, waarin een aantal proefprojecten wordt verkend om volgend jaar mee van start te gaan.
Dessie Lividikou	Beleidsmedewerker Wmo bij Cliëntenbelang Amsterdam en Mantelouder van een meervoudig gehandicapte zoon van 7.
Hetty Welschen	Vrijwillig extern voorzitter, adviseur PMA.
Jentiena Clement	Voorzitter PMA
Krista Jansen	Directeur-bestuurder van welzijnsorganisatie SOOZ in Amsterdam Zuid. Van daaruit: stedelijk mantelzorgproject voor mensen met neurologische aandoeningen. Lid Raad van Toezicht van mantelzorg.nl. Ook persoonlijk betrokken; dochter en man allebei slechthorend. Zorgtaken voor dochter.
Laura Houtenbos	Algemeen manager Markant, centrum voor mantelzorg in Amsterdam, Diemen en Duivendrecht.
Lindy van Vliet	Directeur-bestuurder Cliëntenbelang Amsterdam (sinds 1 oktober 2024). Mantelzorg staat ook persoonlijk dicht bij haar.
Malène Duijst	Beleidswerker Cliëntenbelang Amsterdam Coördinator PMA
Rick Kwekkeboom	Lector Langdurige zorg en ondersteuning aan de Hogeschool van Amsterdam. Volgend jaar neemt zij afscheid.
Saskia Ypma	Beleidsambtenaar Zorg (gemeente Amsterdam).
Sjaak Blenk	Ex-adviseur PMA. Voormalig directeur van een welzijnsinstelling en altijd werkzaam geweest in de welzijnssector. Van daaruit transitie Sociaal domein meegemaakt.

Notulist: Luc Nijenhuis (Cliëntenbelang Amsterdam).

5

1. Opening

Gelukkig houden veel organisaties zich in Amsterdam zich bezig met Mantelzorg. Maar het is belangrijk dat deze elkaar ook kunnen vinden als dat nodig is.

10 Een voorbeeld ter illustratie: Het is positief dat de gemeente inmiddels veel en oprecht aandacht besteedt aan mantelzorg en nu een actieplan heeft gemaakt voor mantelzorgondersteuning. Maar het is wel raar dat deze notitie dan onder Ouderenbeleid valt, want het moet over alle mantelzorgers gaan, van jong tot oud en het onderwerp hoort niet alleen thuis bij de wethouder Zorg want het onderwerp raakt vele levensgebieden. Het zou mooi zijn als we bijvoorbeeld in zo'n geval met één stem het contact met de gemeente aan konden gaan.

15

2. Inleiding door Rick Kwekkeboom

20 Rick geeft een inleidende PowerPointpresentatie. Ooit deed zij in opdracht van minister
Brinkman een literatuuronderzoek naar informele zorg, ter onderbouwing van de 'Zorg-
zame samenleving' waar we naar terug zouden moeten keren. Sindsdien (1987) roept ze
25 dat we al heel erg zorgzaam *zijn* in onze samenleving. En dat het belangrijker is om *on-
dersteuning* te geven aan mensen die voor elkaar zorgen, dan dat zij nodig meer voor el-
kaar moeten doen. Doel van de presentatie is om iedereen weer even op hetzelfde been
te zetten als het gaat over mantelzorg. Enkele highlights:

- Mantelzorgers moeten hun eigen leven kunnen blijven leiden. Uitdagingen zijn o.a. eenzaamheid en verlies van verwachtingen. Erkenning en waardering zijn noodzakelijk.
- 30 • Overheid en professionals spelen een belangrijke rol in de ondersteuning van mantelzorgers. Afstemming wet- en regelgeving.
- Communicatie tussen professionals in de zorg en mantelzorgers moet respectvol en open zijn.
- Aanpak moet holistisch zijn, rekening houdend met diversiteit. Samenwerking noodzakelijk om de uitdagingen aan te pakken.

Reacties

De aanwezigen herkennen veel in de presentatie, maar opgemerkt wordt dat het toch ook wel een beetje een politiek verhaal is. Dit terwijl het juist bedoeld was om vanuit gezamenlijkheid te vertrekken in dit overleg. Zo kan niet ontkend worden dat de Gezondheidszorg (waaronder de mantelzorg valt) één van de grootste posten op de Nederlandse begroting is. Het is dus niet zo dat er geen geld naartoe gaat. De zorg wordt alleen maar duurder. Het gaat niet helpen om dit dan terug te leggen bij politieke keuzes in het verleden. Er ligt gewoon een enorm probleem.

45 Er is overeenstemming dat om de mantelzorg werkbaar te maken en te houden, mantelzorgers niet instrumenteel moeten worden ingezet. De juiste vraag is: 'wat heeft de mantelzorger nodig om die gewenste zorg voor de komende jaren goed te kunnen doen?' Dit houdt ook een keuze in voor toewijzing van middelen.

50

3. Uitwisseling

- Er moet een breder bewustzijn komen van de problemen van mantelzorgers.
 - Creëer klantreizen met persona's om beter inzicht te krijgen in de behoeften van mantelzorgers. Hiermee kan beter beleid worden gemaakt en professionals kunnen ze gebruiken om zorgvuldiger door te verwijzen.
 - 55 ○ Organiseer conferenties om de bewustwording te stimuleren.
 - Zorg voor een integrale aanpak van zorg en welzijn. De rol die welzijn kan spelen blijft te vaak onderbelicht. De Lang Leven Thuisflats zijn een goed voorbeeld van een project waarbij welzijn, zorg en woningcoöperaties samenwerken om ouderen te ondersteunen.
- 60 - Stel de behoeften van mantelzorgers centraal.
 - Maak gebruik van de sociale basis, eerstelijnsvoorzieningen, huisartsen, plekken waar mensen komen. Aandacht nodig voor moeilijk bereikbare groepen.
 - 65 ○ Er moet een punt zijn (consultatiebureau?) waar mantelzorgers naartoe kunnen gaan voor ondersteuning
 - Buurteams moeten een centrale rol en deskundigheidsinzet hebben. Dit zou in kleine stapjes moeten gebeuren. We kunnen bij de wethouder op tafel leggen dat dit gezelschap erop aandringt dat de buurteams toch weer teruggaan naar een specialisme op het gebied van mantelzorg. Via training of met een speciale consultant.
 - 70 ○ Maak het onderwerp op de agenda's bij de coalities en regiotafels.

- 75
- Zorg voor vroeg signalering, gevolgd door een maatwerkgerichte aanpak. Idee: Mantelzorg op recept naar analogie van Welzijn op recept.
 - Maak een Digitale Voordeur voor mantelzorgers, waar zij informatie kunnen vinden over de beschikbare ondersteuning en diensten.
 - Zorg voor lotgenotencontact en organiseer digitale bijeenkomsten. Houd het daarbij laagdrempelig, en wees ervan bewust dat niet iedereen digitaal vaardig is.
- 80
- Zet in op respijtzorg
 - Zijdelingse discussie: is het mantelzorgcompliment een zoethoudertje? Het blijkt wel gewaardeerd te worden.

85

4. Conclusies en vervolgspraken

- 10 november, op de Dag van de Mantelzorg, een conferentie organiseren in een mooie theaterzaal. Tevoren kleinere conferentietjes ter voorbereiding houden. Uitnodigingen naar wethouders, raadsleden, ambtenaren, OKT, leveranciers. Zij kunnen dan luisteren naar verhalen van mantelzorgers, waar zij tegenaan lopen en wat zij nodig hebben. Niet praten over mantelzorg maar MET mantelzorgers om tot goede ondersteuning te komen.
- Gemeenschappelijk signaal naar de wethouder dat we de deskundigheid op het gebied van mantelzorg terug in het buurtteam willen.
- 95 - Afspraak tussen Markant en Mantelzorgelijk om de digitale informatie voor mantelzorgers verder te ontwikkelen.
- Afspraak tussen MEE en SOOZ om te kijken naar lotgenotengroepen.
- SOOZ maakt afspraak met Demet, Stedelijk netwerkmanager Vrijwillige inzet en mantelzorg
- 100 - De aanwezigen willen graag een vervolgspraak om de voortgang van de discussie te bespreken en om vooral *concrete* stappen te zetten. De conferentie is daarbij een mooi focuspunt.

105